

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 42Csp/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207407
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kráľová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5122207407.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Kráľovou v právnej veci žalobcu: A. B. C., C., C. C. D. X, XXX XX E., F.: XX XXX XXX, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: D. E. G., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, XXX XX I., o zaplatenie 3.096,65 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie v časti zaplatenia úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 2.753,38 EUR od 17.01.2020 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.

Žalobu vo zvyšnej časti **z a m i e t a**.

Žalovanej sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom podaným elektronicky dňa 12.09.2022 sa právny predchodca žalobcu domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 3.096,65 EUR spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 2.753,38 EUR od 17.01.2020 do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.191,65 EUR od 17.01.2020 do 04.03.2020 a vo výške 5 % ročne zo sumy 3.096,65 EUR od 05.03.2020 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobný návrh skutkovo odôvodnil tým, že dňa 12.10.2017 uzavrel právny predchodca žalobcu, ako veriteľ, na jednej strane so žalovanou, ako dlžníkom, na strane druhej Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty (ďalej len „úverová zmluva“) a Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb (ďalej len „rámcová zmluva“). Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytnúť žalovanej revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- EUR na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Podľa bodu 3.1. časti 2. Úverovej zmluvy bola žalovaná oprávnená čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovanou alebo iným dohodnutým spôsobom, a to aj pri použití informačných technológií. Žalovaná takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 4.400,- EUR tak, že sumu 4.400,- EUR žalovaná čerpala financovaním na svoj účet. Uvedené skutočnosti potvrdzuje Výpis z úverového účtu žalovanej a Potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, ktoré žalobca predložil v prílohe. Podľa bodu 2.1. Časti 3. Úverovej zmluvy sa žalovaná zaviazala riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s E. nedohodla inak.

Banka splátku použije na úhradu splatných záväzkov klienta. Pri výpočte úrokov z úveru vychádza Banka z roku s 365 dňami (v prípade prestupného roku s 366 dňami) a zo skutočného počtu dní. Žalovaná svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnila. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradila žalovaná právnomu predchodcovi žalobcu do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 3.074,- EUR, čo preukazuje Výpis z úverového účtu žalovanej, ktorý žalobca predložil v prílohe. Na predžalobné výzvy žalovaná nereagovala. Podľa bodu 3.1. Časti 3. Úverovej zmluvy v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol Banke nepravdivé údaje, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/manželku klienta začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči Banke alebo iným veriteľom, je Banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, b) odstúpiť od úverovej zmluvy s okamžitou platnosťou, c) vypovedať úverovú zmluvu; výpovedná doba je dva mesiace a začína plynúť v 1. deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola klientovi výpoveď zaslaná, d) pozastaviť ďalšie čerpanie úveru. Podľa bodu 6. Časti 3. Úverovej zmluvy Banka doručuje všetku korešpondenciu a oznamy klientovi poštou (obyčajná alebo doporučená listová zásielka alebo zásielka do vlastných rúk), elektronickými komunikačnými médiami (e-mail, fax, sms alebo iné elektronické médium) alebo prostredníctvom kuriéra. Banka môže poskytnúť alebo sprístupniť klientovi informácie týkajúce sa jeho úveru alebo zasielať oznamy i prostredníctvom klientskej zóny. Klientská zóna je zabezpečená webová stránka banky, do ktorej klient získa prístup po zadaní požadovanej identifikácie. Za riadne doručovanie korešpondencie klientovi sa považuje doručenie korešpondencie dlžníkovi alebo spoludlžníkovi. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovanej žalobca vyhlásil dňa 16.01.2020 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu. Podľa bodu 3.2. časti 3. Úverovej zmluvy Banka je oprávnená v prípade porušenia povinnosti splácať poskytnutý úver riadne a včas, požadovať od klienta zaplatenie úrokov z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k omeškaniu klienta so splácaním úveru a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a klient je povinný úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky zaplatiť. Banka je oprávnená od klienta požadovať náhradu škody, ktorá Banke vznikla v súvislosti s porušením povinnosti klienta. Podľa bodu 3.4. časti 3. Úverovej zmluvy ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy alebo výpovede úverovej zmluvy je splatný celý dlh klienta voči Banke. Nesplatená istina úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v úverovej zmluve, t.j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške stanovenej zákonom alebo na základe zákona. Uvedená povinnosť trvá až do vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania; výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov je výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaná voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 3.096,65 EUR (2.753,38 EUR z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 343,27 EUR z titulu dlžných úrokov z úveru;). Okrem toho je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 2.753,38 EUR od 17.01.2020 až do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.191,65 EUR od 17.01.2020 do 04.03.2020 a zo sumy 3.096,65 EUR od 05.03.2020 až do zaplatenia.

3. Podaním doručeným súdu dňa 20.09.2022 (č.l. 43 spisu) právny predchodca žalobcu v súlade s ust. § 144 CSP vzal návrh v časti úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 2.753,38 EUR od 17.01.2020 do zaplatenia späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Po čiastočnom späťvzati žaloby pred vydaním platobného rozkazu predmetom žalobného návrhu bolo zaplatenie istiny 3.096,65 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.191,65 EUR od 17.01.2020 do 04.03.2020 a vo výške 5 % ročne zo sumy 3.096,65 EUR od 05.03.2020 do zaplatenia a náhrada trov konania.

4. Okresný súd Žilina vo veci samej rozhodol platobným rozkazom, č.k. 42Csp/47/2022-53 zo dňa 29.09.2022, ktorým žalobnému návrhu po čiastočnom späťvzati žaloby vyhovel v celom rozsahu. Z dôvodu, že sa žalovanej nepodarilo doručiť platobný rozkaz do vlastných rúk, súd ho uznesením č.k. 42Csp/47/2022-78 zo dňa 17.04.2023 v súlade s ust. § 266 ods. 3 CSP zrušil v celom rozsahu.

5. Žalovaná sa k podanému žalobnému návrhu, ktorý jej bol doručený s prílohami a procesnými poučeniami do vlastných rúk dňa 29.05.2023 (doručenka na č.l. 102 spisu), v súdom stanovenej lehote nevyjadrila.

6. Uznesením č. k. 42Csp/47/2022-153 zo dňa 08.08.2023 súd pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že do konania na miesto doterajšieho žalobcu vstúpil ako žalobca A. B. C., C., C. C. D. X, XXX XX E., F.: XX XXX XXX.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 08.09.2023, pričom vec prejednal za splnenia podmienok podľa § 180 CSP, v neprítomnosti žalobcu, PZ žalobcu a žalovanej. Podaním doručeným súdu dňa 30.08.2023 právny zástupca žalobcu navrhol, aby súd podanej žalobe vyhovel v celom rozsahu, pričom v záujme čo možno najhospodárnejšieho a najefektívnejšieho riešenia veci súhlasil s takýmto rozhodnutím vo veci samej aj bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu na nariadenom pojednávaní. Žalovaná, ktorej bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk dňa 16.06.2023, svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila, ani z dôležitých dôvodov nepožiadala o odročenie pojednávania.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu navzájom doručované a zistil nasledujúci skutkový stav:

9. Zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom dňa 12.10.2017 (č.l. 11 spisu) vyplynulo, že právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytnúť žalovanej revolvingový spotrebiteľský úver do výšky schváleného úverového rámca a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve a žalovaná sa zaviazala poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky, ako aj splniť si ďalšie povinnosti dohodnuté v tejto zmluve. Výška úverového rámca pritom bola v tejto zmluve uvedená v sume 5.000,- EUR a súčasne tam bola uvedená aktuálna výška úverového rámca v sume 900,- EUR.

10. Z výpisu z účtu žalovanej vyhotoveného k 05.03.2020 (č.l. 19 spisu) ako aj z potvrdenia právneho predchodcu žalobcu zo dňa 22.07.2022 (rub č.l. 18 spisu) a z potvrdenia právneho predchodcu žalobcu zo dňa 21.04.2023 (č.l. 95 spisu) súd zistil, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej celkovo 4.400,- EUR (ako financovanie v prospech účtu klienta), pričom k dátumu vyhotovenia tohto potvrdenia žalovaná z tejto sumy uhradila právnemu predchodcovi žalobcovi len časť dlžnej sumy vo výške 3.074,- EUR, čo potvrdzuje výpis z úverového účtu žalovanej, predložený právnym predchodcom žalobcu.

11. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2020 (rub č.l. 20 spisu) v spojení s fotokópiu poštovej doručky (č.l. 21 spisu) mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 27.01.2020 (dátum prevzatia zásielky žalovanou) doručil do dispozičnej sféry žalovanej, toto oznámenie (ako hmotnoprávny úkon), ktoré oznámenie (okrem iného) obsahovalo aj výzvu pre žalovanú podľa § 563 Občianskeho zákonníka na zaplatenie dlžnej sumy 3.231,64 EUR poskytnutej právnym predchodcom žalobcu žalovanej na základe úverovej zmluvy, ktorá pozostávala z úverovej istiny vo výške 2.753,38 EUR, dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 438,27 EUR a nákladov spojených s uplatnením pohľadávka vo výške 40,- EUR na účet spoločnosti.

12. Podľa ust. bodu 2.1. časti 3. zmluvy žalovaný bol povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak sa s Bankou nedohodol inak. Banka použije splátku na úhradu splatných záväzkov klienta. Pri výpočte úrokov z úveru vychádza Banka z roku s 365 dňami (v prípade prestupného roka s 366 dňami) a zo skutočného počtu dní.

13. Podľa ust. bodu 3.1. časti 3. zmluvy v prípade, ak klient nespláca poskytnutý úver riadne a včas, ak klient poskytol Banke nepravdivé údaje, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/manželku klienta

začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči Banke alebo iným veriteľom, je Banka oprávnená: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote s účinnosťou, ktorú Banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

14. Podľa ust. bodu 3.4. časti 3 zmluvy ku dňu účinnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru alebo odstúpenia od úverovej zmluvy alebo výpovede úverovej zmluvy je splatný celý dlh klienta voči Banke. Nesplatená istina úveru je až do dňa jej úplného splatenia úročená podľa úrokovej sadzby dohodnutej v úverovej zmluve, t. j. klient je povinný zaplatiť úroky od doby poskytnutia úveru do vrátenia peňažných prostriedkov v celom rozsahu.

15. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

16. Podľa § 2 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

23. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe,

a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20180101>> ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/483/20180101>> Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>> na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/>>, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

26. Na základe vykonaného dokazovania súd konanie v časti späťvzatia úrokov z dlžnej úverovej istiny vo výške 23,76 % ročne zo sumy 2.753,38 EUR od 17.01.2020 do zaplatenia v súlade s ust. § 145 ods. 1 CSP zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán vyplývajúca z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten komu svedčí stav z hmotného práva, teda ten, kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívne vecne legitimovaný) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti (pasívne vecne legitimovaný), o ktorých sa v spore rozhoduje. Súd môže žalobe vyhovieť len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti alebo on sám je nositeľom práva. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom vecnej legitímácie je iný subjekt. V sporovom súdnom konaní súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje banku (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo 162/2020).

27. V posudzovanej veci bolo nesporné, že sporové strany vstúpili do spotrebiteľského právneho vzťahu na základe úverovej zmluvy uzavretej dňa 12.10.2017, ktorá sa spravuje príslušnými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

28. Skutočnosť, že žalovanej boli poskytnuté peňažné prostriedky zo strany právneho predchodcu žalobcu vo výške 4.400,- EUR, ako aj výška časti vrátených peňažných prostriedkov zo strany žalovanej vo výške 3.074,- EUR, v konaní nebola sporná, keď uvedené skutočnosti tvrdené v žalobe žalovaná v konaní účinne nepoprela. Uvedené skutočnosti preto súd podľa § 151 ods. 1 CSP považoval za nesporné.

29. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie samostatne. Občiansky zákonník však v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, prípadne aby tak rozhodnutím určil súd, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Pre prípad spotrebiteľských právnych vzťahov musí ale veriteľ splniť podmienky formulované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. pristúpiť k tzv. zosplateniu dlhu až po uplynutí trojmesačnej lehoty

od splatnosti omeškanej splátky a zároveň dlžníka 15 dní vopred upozorniť na zamýšľaný postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vo všeobecnosti (bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o spotrebiteľský právny vzťah) trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nespĺnenej splátky.

30. Bolo nesporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) ku dňu 16.01.2020 Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 23.01.2020 (rub č.l. 20 spisu). Predmetný jednostranný právny úkon banky je však podľa názoru súdu neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom konkrétne pre rozpor s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase mimoriadneho zosplatnenia, nakoľko banka žalovanú vopred v lehote nie kratšej ako 15 dní neupozornila na uplatnenie tohto práva. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by k uplatneniu práva vyhlásiť úver za predčasne splatný v celosti došlo najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za stavu, keď banka súčasne vopred, v lehote nie kratšej ako 15 dní upozornila žalovanú ako dlžníka na uplatnenie tohto práva. Oznámenie banky o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 23.01.2020 je potom neplatným právnym úkonom, ktorý nemôže vyvolať žiadne právne účinky. Právnym predchodcom žalobcu neboli dodržané zákonné podmienky pre predčasné zosplatnenie úveru. Je nepochybné, že sa jedná o spotrebiteľský spor. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ okrem iného sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinností spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky a súčasne sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky môže uplatniť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky. Rozhodujúce je, či v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškani s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak však spotrebiteľ zaplatí zmeškané splátky pohľadávky skôr ako veriteľ uplatnil právo, uplatnenie po takomto zaplatení zmeškanej pohľadávky je neúčinné. Účelom je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlhu pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie dlhu. Z uvedeného je zrejmé, že výzva podľa ust. § 53 ods. 9 musí byť jasná a určitá, aby spotrebiteľ nadobudol vedomosť, s ktorou konkrétnou splátkou je v omeškani viac ako tri mesiace, aby sa prípadným zaplatením omeškanej splátky mohol účinne vyhnúť zosplatneniu celej pohľadávky. V neposlednom rade je označenie rozhodujúcej splátky nevyhnutné aj pre aplikáciu ust. § 54a OZ. Právny predchodca žalobcu výzvou označenou ako Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 01.10.2019 oznámil žalovanej, že doteraz neuhradila záväzky plynúce zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Eviduje dlžnú čiastku na predmetnom úvere vo výške 400,- EUR. Zároveň vyzval na okamžité zaplatenie dlžnej sumy. V opačnom prípade bude požadovať, splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. Takto koncipovaná výzva podľa názoru súdu nespĺňa zákonné požiadavky tak, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 9 OZ. Takáto výzva je neurčitá a nezrozumiteľná. Žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal využitie práva svojho právneho predchodcu na predčasné zosplatnenie zvyšku úveru. Nemohlo tak dôjsť ani k predčasnej splatnosti peňažného záväzku. Z výzvy nevyplýva, ktorou splátkou sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru dlhšie ako tri mesiace.

31. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže dopĺňať právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt, ako tieto vyplývajú z § 53 ods. 9 OZ a s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročný celý dlh naraz. Naviac, ani v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti sa neuvádza, pre ktorú nespĺnenú splátku veriteľ žiada o zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 OZ, uvádza sa len, že napriek predchádzajúcim opakovaným výzvam na úhradu žalovaná neuhradila dlžnú pohľadávku, preto vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v celom rozsahu ku dňu 16.01.2020 so zostatkom 3.231,65 EUR. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktovej omeškanej splátke za splnenia podmienok § 53 ods. 9 OZ), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru. (Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.03.2022, sp. zn. 7CoCsp/1/2022).

32. Účelom právnej úpravy podľa ust. § 53 ods. 9 OZ je zamedziť „zosplatňovaniu“ záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko

trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár dní) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatenie celého dlhu. K uvedenému však musí byť nepochybne spotrebiteľ informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa ust. § 565 OZ.

33. Výzvu veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ako aj žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky podľa ust. § 565 OZ je tak nesporne bez najmenších pochybností potrebné považovať za právne úkony, t.j. za prejav vôle konajúcej osoby smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré s takýmto prejavom spájajú uvedené ustanovenia OZ. Tieto právne úkony tak pre svoju platnosť vyžadujú v zmysle ust. § 37 OZ určitosť a zrozumiteľnosť. Inak povedané, z prejavu vôle veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ musí byť jednoznačne, určito a zrozumiteľne zrejmé naplnenie podmienok/hypotézy týchto právnych noriem. V prípade výzvy veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ by tak malo byť z tohto právneho úkonu veriteľa zrejmé, že spotrebiteľ je v omeškaní so zaplatením tej ktorej individualizovanej splátky / splátok, pre ktoré omeškanie v prípade jeho trvania viac ako tri mesiace, bude môcť veriteľ uplatniť právo podľa ust. § 565 OZ, pričom táto výzva sa musí dostať spotrebiteľovi najneskôr 15 dní predtým, ako veriteľ toto právo uplatní. Rovnako tomu je aj v prípade právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ, keďže pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri zohľadnení podmienok uplatnenia práva veriteľa „zosplatiť“ celú svoju pohľadávku podľa ust. § 53 ods. 9 OZ uvedené znamená, že veriteľ môže požiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie určitej konkrétnej splátky v období, kedy od omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky uplynula doba troch mesiacov, avšak zároveň len do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí doby troch mesiacov omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky. Teda aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ by malo byť zrejmé naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ust. § 53 ods. 9 OZ. Len takýto právny výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom a účelom ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ. V kontexte s takto formulovaným právnym názorom súd poukazuje aj na relevantnú odbornú literatúru, a to Občiansky zákonník I. § 1-450, Komentár od Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M. Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. z vydavateľstva C. H. Beck, Praha, 2015 (str. 576 a nasl.), ktorá dospela k rovnakému právnemu názoru.

34. Aby mohol právny predchodca žalobcu postúpiť celú pohľadávku z úveru na žalobcu, musel najskôr platne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu (aj budúcich pohľadávok), aby bol tento dlh celý splatný, nakoľko s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/234/2018, banky nemôžu na nebankový subjekt postupovať „živé úvery“ (ale len úvery, resp. ich časť, ktoré sú 90 dní po splatnosti). Neboli splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky aj s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru predtým, ako sa stane splatnou pred termínom konečnej splatnosti (k tomu pre neplatnosť zosplatiťovacieho úkonu v predmetnom prípade neprišlo), resp. pred jeho konečnou splatnosťou (konečná splatnosť úveru nastane až v roku 2025).

35. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postupoval na žalobcu pohľadávku z úveru, ktorý pre neplatnosť predčasného zosplatenia nebol v čase postúpenia pohľadávky splatný, také postúpenie pohľadávky banky je pre rozpor so zákonným ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj s ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neplatné.

36. Žalovaná tak ani nemala možnosť vyhnúť sa predčasnému zosplateniu úveru zaplatením omeškanej splátky, nakoľko nemala vedomosť o tom, ktorá splátka je tá, pre ktorú sa veriteľ rozhodol uplatniť svoje právo na predčasné zosplatenie úveru. Navyše aj z označenia predmetnej výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru, mohla žalovaná ako spotrebiteľ nadobudnúť mylnú predstavu, že sa nejedná o (poslednú pred zosplatením) výzvu v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, ale snahu veriteľa o zmierne vyriešenie veci. Banka využila možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ktoré však súd posúdil ako neplatné pre nedodržanie zákonom stanovených podmienok. Banka tak postúpila žalobcovi pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť pred termínom konečnej splatnosti (15.11.2025). Pokiaľ nebola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že by bol predmetný úver ku dňu postúpenia splatný. Splatnými sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní. Právny predchodca žalobcu však mohol postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými. Postúpenie pohľadávky je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Pre platné postúpenie pohľadávky

musia byť splnené aj pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktoré v danom prípade neboli splnené. Žalobca je povinný dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Keďže súd nemal preukázanú základnú podmienku pre postúpenie pohľadávky, splatnosť spotrebiteľského úveru, nedostatok aktívnej vecnej legitímácie má vecný dopad na výsledok sporu v podobe zamietnutia žaloby.

37. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd priznal strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže žiadne trovy neuplatňovala a zo spisu jej tieto nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.